KOHTUJURISTI ETTEPANEK

PAOLO MENGOZZI

esitatud 10. jaanuaril 2008 [1]

1. Belgia Kuningriik (edaspidi ka „apellatsioonkaebuse esitaja") palub apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu (edaspidi „Esimese Astme Kohus") 25. juuli 2006. aasta otsuse (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus") [2], millega jäeti rahuldamata tema hagi, millega ta taotles esimese võimalusena komisjoni 4. veebruari 2004. aasta otsuse 2004/136/EÜ [3] tühistamist osas, milles vähendati 2% võrra Belgia Kuningriigi poolt Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisrahastust majandusaastate 2000–2002 osas tehtud kulutusi, või teise võimalusena ühenduse rahastamisest välja jäetud kulutuste summa vähendamist.

I. Õiguslik raamistik

2. Ühise põllumajanduspoliitika rahastamist reguleerivate ühenduse õigusaktide kohaselt [4] rahastatakse EAGGF-i tagatisrahastust eelkõige sekkumisi põllumajandusturgude tasakaalustamiseks, mida teostatakse vastavalt ühenduse eeskirjadele põllumajandusturgude ühise korralduse raames. [5] Komisjon otsustab kulutused ühenduse rahastamisest välja jätta, kui ta avastab, et kulutused ei ole tehtud kooskõlas ühenduse eeskirjadega. [6] Liikmesriigid võtavad kooskõlas siseriiklike õigus- ja haldusnormidega omalt poolt meetmed, mis on vajalikud, et tagada EAGGF-ist rahastatavate tehingute tegelik toimumine ja nõuetekohane teostamine, tõkestada ja käsitleda eeskirjade eiramist ja hüvitada eeskirjade eiramise või hooletuse tagajärjel kaotatud summasid. [7]

1 – Algkeel: itaalia.

2 – Kohtuasi T-221/04: Belgia *vs.* komisjon (EKL 2006, lk II-57).

3 – Selle otsusega jäetakse ühenduse rahastamisest välja teatud kulutused, mida liikmesriigid on teinud Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisrahastust (ELT L 40, lk 31).

4 – Käesolevas kohtuasjas omavad tähtsust järgmised määrused: nõukogu 21. aprilli 1970. aasta määrus nr 729 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (EÜT L 94, lk 13) ja nõukogu 17. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1258 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (EÜT L 160, lk 103; ELT eriväljaanne 3/25, lk 414). Need määrused ei kehti enam, sest alates 1. jaanuarist 2007 kohaldatakse nõukogu 21. juuni 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1290 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (ELT L 209, lk 1).

5 – Vt määruse nr 729/70 artikli 1 lõike 2 punkt b ja artikli 3 lõige 1 ning määruse nr 1258/1999 artikli 1 lõike 2 punkt b ja artikli 2 lõige 2.

6 – Vt määruse nr 729/70 artikli 5 lõike 2 punkt c ja määruse nr 1258/1999 artikli 7 lõige 4.

7 – Vt määruse nr 729/70 artikli 8 lõige 1 ja määruse nr 1258/1999 artikli 8 lõige 1.

3. Nõukogu 27. novembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3508 (millega kehtestatakse ühenduse teatavate toetuskavade ühtne haldus- ja kontrollisüsteem)[8] artiklis 1 pannakse liikmesriikidele kohustus luua selline ühtne süsteem, kohaldades seda eelkõige põllukultuurisektoris teatavate põllukultuuride tootjate ühenduse toetussüsteemile.

4. Selle määruse artikkel 2 sätestab, et: „[ü]htne süsteem koosneb järgmistest elementidest:

a) elektrooniline andmebaas,

b) põllumajanduslike maatükkide tärktunnussüsteem,

c) loomade identifitseerimise ja registreerimise tärktunnussüsteem,

d) abitaotlused,

e) ühtne kontrollisüsteem.”

Nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrus (EÜ) nr 1593, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 3508/92,[9] jõustus 28. juulil 2000 ning sellega asendati määruse nr 3508/92 artikli 2 punktis b sõna „tärktunnussüsteem” sõnaga „identifitseerimissüsteem” ning punktis c sõna „tärktunnussüsteem” sõnaga „süsteem”.

5. Määruse nr 3508/92 artikli 1 lõike 4 kohaselt mõistetakse selle kohaldamisel „põllumajanduslik[u] maatük[ina] üht[set] maatükk[i], millel üks tootja kasvatab üksikkultuuri”.

6. Määruse nr 3508/92 artikkel 4 sätestab järgmist:

„Põllumajanduslike maatükkide tärktunnussüsteem luuakse maakatastrikaartide ja dokumentide, muude kartograafiliste alusmaterjalide või aero- või satelliitfotode või

8 – EÜT L 355, lk 1; ELT eriväljaanne 3/13, lk 223. See määrus, mida on korduvalt muudetud, tunnistati kehtetuks nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1782, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2019/93, (EÜ) nr 1452/2001, (EÜ) nr 1453/2001, (EÜ) nr 1454/2001, (EÜ) nr 1868/94, (EÜ) nr 1251/1999, (EÜ) nr 1254/1999, (EÜ) nr 1673/2000, (EMÜ) nr 2358/71 ja (EÜ) nr 2529/2001 (ELT L 270, lk 1; ELT eriväljaanne 3/40, lk 269).

9 – EÜT L 182, lk 4; ELT eriväljaanne 3/30, lk 94.

muu samaväärse tõendusmaterjali või mitme nimetatud elemendi alusel".

Määrusega nr 1593/2000 tehtud muudatuste tagajärjel on selle artikli sõnastus järgmine:

„Põllumajanduslike maatükkide identifitseerimissüsteem kehtestatakse kaartide, maakatastridokumentide või muude kartograafiliste alusmaterjalide põhjal. Kasutatakse arvutipõhise geograafilise informatsiooni süsteemi meetodeid, sealhulgas eelistatavalt õhust või satelliidilt tehtud ortofotosid, mille ühtne standard tagab täpsuse, mis on vähemalt samaväärne mõõtkavas 1:10 000 oleva kaardiga".

7. Määruse nr 3508/92 artikkel 7 näeb ette, et „[ü]htne kontrollisüsteem hõlmab kõiki esitatud abitaotlusi, eelkõige nende halduskontrolli, kohapealset kontrolli ja vajaduse korral kontrollimist õhust või satelliidilt kaugseire teel".

8. Artiklis 8 on sätestatud järgmist:

„1. Liikmesriigid teostavad abitaotluste halduskontrolli.

2. Halduskontrolli täiendatakse kohapealse kontrolliga, mis hõlmab põllumajanduslike maatükkide valimit. Kõigiks nendeks kontrollimisteks koostavad liikmesriigid valimikava.

3. Iga liikmesriik määrab käesolevas määruses ettenähtud kontrollimiste koordineerimise eest vastutava asutuse.

4. Riigiasutused võivad kasutada põllumajanduslike maatükkide pindala kindlaksmääramiseks, põllukultuuride kindlakstegemiseks ja nende seisundi kontrollimiseks kaugseiret kehtestatud tingimustel.

[…]".

9. Määruse nr 3508/92 artikli 13 lõike 1 kohaselt (nõukogu 17. detsembri 1996. aasta määrusest (EÜ) nr 2466, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 3508/92, [10] tulenevas versioonis) kohaldatakse ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi kõiki eri elemente, mida on käsitletud selle määruse artiklis 2, Belgia Kuningriigis alates 1. jaanuarist 1997. Määrusega nr 1593/2000 lisati seejärel eespool

10 – EÜT L 335, lk 1; ELT eriväljaanne 3/20, lk 148.

nimetatud artikli 13 lõikesse 1 eelkõige punkt c, milles sätestatakse, et seda kohaldatakse liikmesriikides „artiklis 4 ettenähtud maatükkide identifitseerimissüsteemi geograafilise osa suhtes" hiljemalt 1. jaanuarist 2005.

10. Komisjoni 23. detsembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3887 (millega kehtestatakse teatavate ühenduse toetuskavade ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad)[11] artikkel 6 – komisjoni 29. juuli 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 1678[12] muudetud versioonis – sätestab järgmist:

„1. Haldus- ja kohapealset kontrolli tuleb teha nii, et oleks tagatud toetuste ja lisatasude määramise tingimuste täitmise tõhus kontroll.

2. Määruse (EMÜ) nr 3508/92 artikli 8 lõikes 1 nimetatud halduskontrollid hõlmavad eelkõige:

a) deklareeritud maatükkide ja loomade ristkontrolli, tagamaks, et ühel kalendriaastal ei antaks abi põhjendamatult kaks korda.

b) […][13].

3. Kohapealne kontroll peab hõlmama märkimisväärset valimit abitaotlustest. See valim hõlmab vähemalt:

[…];

– 5% pindalatoetuste taotlustest. Seda arvu vähendatakse siiski 3%-ni, kui liikmesriigis esitatakse kalendriaastal üle 700 000 pindalatoetuse taotluse.

Kui kohapealsete kontrollide käigus ilmneb olulisi eeskirjade eiramisi teatavas piirkonnas või selle osas, teeb pädev asutus selles piirkonnas või selle osas samal aastal täiendava kontrolli ja suurendab järgneval aastal kontrollitavate abitaotluste protsenti.

4. Kohapeal kontrollitavad abitaotlused valib pädev asutus riskianalüüsi ning

11 – EÜT L 391, lk 36.

12 – EÜT L 212, lk 23.

13 – Käsitleb ainuüksi veistega seonduvaid kontrolle.

esitatud abitaotluste esindatavuse alusel. Riskianalüüsis võetakse arvesse:

– toetuse summat,

– maatükkide arvu ning pindala või loomade arvu, mille kohta abi taotletakse,

– eelneva aastaga võrreldes toimunud arengut,

– möödunud aastatel tehtud kontrollide tulemusi,

– muid liikmesriigi poolt määratletavaid tegureid,

– määruse (EÜ) nr 820/97 [14] rikkumisi.

[…]

7. Põllumajanduslike maatükkide pindala määratakse kindlaks pädevate asutuste poolt määratud asjakohaste meetmete abil, mis tagavad mõõtmistel sellise täpsusastme, mis on vähemalt võrdne siseriiklikes eeskirjades ametlike mõõtmiste puhul nõutava täpsusastmega. Pädev asutus määrab lubatud hälbe, võttes arvesse kasutatud mõõtmismeetodit, olemasolevate ametlike dokumentide täpsust, kohalikke olusid (näiteks maatüki kallak ja maatüki kuju) ning järgmise lõike sätteid.

[…]”.

[Siin ja edaspidi on osundatud määrust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

11. Komisjoni 21. detsembri 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 2801, millega muudetakse määrust nr 3887/92, [15] asendati eespool nimetatud artikli 6 lõige 2 alates 1. jaanuarist 2000 järgmise tekstiga:

„Määruse (EMÜ) nr 3508/92 artikli 8 lõikes 1 osutatud halduskontrollid hõlmavad eelkõige:

14 – Nõukogu 21. aprilli 1997. aasta määrus veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise ning veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise kohta (EÜT L 117, lk 1).

15 – EÜT L 340, lk 29.

a) deklareeritud põllumajanduslike maatükkide ja loomade ristkontrolle, et vältida sama toetuse põhjendamatult mitmekordset andmist samal kalendri- või turustusaastal ning pindalade deklaratsioone hõlmavate ühenduse toetuskavade alusel antava toetuse põhjendamatut kuhjumist;

b) […] [16];

c) […] [17]”.

[Siin ja edaspidi on osundatud määrust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

Lisaks sellele asendati määrusega nr 2801/1999 määruse nr 3887/92 artikli 6 lõike 3 teine taane järgmise tekstiga:

„– 5% pindalatoetuste taotlustest”.

12. Määruse nr 3887/92 artikli 7 lõige 1 näeb ette järgmist:

„Kui liikmesriik otsustab kasutada artikli 6 lõikes 3 nimetatud valimite puhul osaliselt või täielikult kaugseiret, peab ta:

– tõlgendama kõikide kontrollitavate maatükkide satelliidikujutisi või aerofotosid, et teha kindlaks nende taimkate ja mõõta pindala,

– füüsiliselt kontrollima kõiki taotlusi, mille puhul ei saa fotode tõlgendamise abil deklaratsiooni täpsust pädevale asutusele nõuetekohaselt tõendada”.

13. Määruse nr 3887/92 artikli 9 lõige 2 (komisjoni 6. juuli 1995. aasta määrusega (EÜ) nr 1648 [18] muudetud versioonis) näeb eelkõige ette järgmist:

„Kui pindalatoetuse taotluses deklareeritud pindala on kindlaksmääratud pindalast

16 – Käsitleb ainuüksi veistega seonduvaid kontrolle.

17 – Käsitleb ainuüksi veistega seonduvaid kontrolle.

18 – EÜT L 156, lk 27.

suurem, arvutatakse toetuse summa kontrolli käigus kindlaksmääratud pindala põhjal. Välja arvatud vääramatu jõu korral, vähendatakse kindlaksmääratud pindala:

– kahekordse erinevuse võrra kindlaksmääratud pindala ja deklareeritud pindala vahel, kui kõnealune erinevus on üle 3% või üle kahe hektari, kuid mitte üle 20% kindlaksmääratud pindalast.

Kui erinevus deklareeritud pindalast on üle 20% kindlaksmääratud pindalast, siis pindalaga seotud toetust ei anta.

[…]”.

14. Määrus nr 3887/92 tunnistati kehtetuks komisjoni 11. detsembri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 2419[19], millega sätestatakse määrusega nr 3508/92 kehtestatud ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi uued üksikasjalikud rakenduseeskirjad, mis on vastavalt selle artiklile 54 kohaldatavad toetusetaotluste suhtes, milles käsitletakse alates 1. jaanuarist 2002 algavaid turustusaastaid või lisatasuperioode.

15. Määruse nr 2419/2001 artikli 31 lõige 2, mis vastab määruse nr 3887/92 artikli 9 lõike 2 esimese lõigu esimesele lausele, on sõnastatud järgmiselt:

„Kui pindalatoetuse taotluses deklareeritud pindala ületab kõnealuse põllukultuuri rühma jaoks haldus- ja kohapealsete kontrollide tulemusena kindlaksmääratud pindala, arvutatakse toetus kõnealuse põllukultuuri rühma jaoks kindlaksmääratud pindala põhjal, ilma et see piiraks artiklite 32–35 kohaste vähendamiste ja väljaarvamiste kohaldamist”.

II. Vaidluse aluseks olevad asjaolud

16. Belgia ametiasutused võtsid alates 1996. aastast kasutusele põllumajanduslike maatükkide identifitseerimissüsteemi, mis põhineb arvutipõhise geograafilise informatsiooni süsteemist (GIS)[20] tulenevatel aerofotodel. Põllumajanduslikud maatükid identifitseeritakse aerofotodel põllumajandustootjate poolse käsitsi märgistamise alusel ja ametiasutused salvestavad selle graafiliselt GIS-is.

19 – Selle määrusega sätestatakse nõukogu määrusega (EMÜ) nr 3508/92 kehtestatud teatavate ühenduse toetuskavade ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 327, lk 11; ELT eriväljaanne 3/34, lk 308).

20 – Tegemist on arvutipõhise meetmega, mida kasutatakse selliste maapinnal asuvate esemete või toimuvate sündmuste esitamiseks või analüüsiks, mida on võimalik graafiliselt tuvastada. Geograafiline või ruumiline informatsioon tugineb ühisele ruumilisele viitesüsteemile.

17. 2001. aasta mais Belgias tehtud kontrollide tagajärjel tuvastasid komisjoni EAGGF-i raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmisega tegelevad talitused teatud hälbed Belgia ametiasutuste tehtud kontrollide osas põllukultuuride valdkonnas.

18. 30. septembril 2003 võttis komisjon vastu koondaruande, milles märkis eelkõige seda, et Belgia Kuningriik oli 1999–2001 saagikoristusaastatel rikkunud määruse nr 3508/92 artiklit 8 ja määruse nr 3887/92 artikleid 6 ja 9, kuna ta ei olnud esiteks vähendanud abitaotluste esemeks olevate põllumajanduslike maatükkide deklareeritud pindala ja/või viinud läbi kohapealset kontrolli juhtudel, kui halduskontrollist tulenes, et deklareeritud pindala oli suurem GIS-is salvestatud pindalast (edaspidi „GIS-pindala"), ja teiseks oli Belgia Kuningriik põllumajanduslikud maatükid GIS-is graafiliselt salvestanud hilinenult, millest tulenevalt ei võetud riskianalüüsil arvesse teatud taotlusi. Komisjon järeldas, et Belgia Kuningriik ei olnud teiseseid kontrolle läbi viinud nõuetekohaselt ega kooskõlas kohaldatavate õigusnormidega.

19. 4. veebruaril 2004 võttis komisjon vastu otsuse 2004/136 (edaspidi „vaidlustatud otsus"), milles nähakse ette eelkõige 2000–2002 majandusaastate osas põllukultuuride valdkonnas Belgia Kuningriigi poolt akrediteeritud makseasutuste tehtud kulutuste – mille kohta on EAGGF-i tagatisrahastule esitatud deklaratsioon – vähendamine 2% võrra (9 322 809 eurot) teiseste kontrollide puudulikkuse tõttu.

III. Menetlus Esimese Astme Kohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

20. Euroopa Kohtu kantseleisse 13. aprillil 2004 esitatud hagiga, mis registreeriti numbri all C-176/04, taotles Belgia Kuningriik vaidlustatud otsuse tühistamist osas, milles sätestati nimetatud vähendamine, või teise võimalusena ühenduse rahastamisest välja jäetud kulutuste summa vähendamist 1 079 814 eurole.

21. 8. juuni 2004. aasta määrusega saatis Euroopa Kohus kohtuasja Euroopa Kohtu põhikirja artikli 51 (nõukogu 26. aprilli 2004. aasta otsusest 2004/407/EÜ, millega muudetakse Euroopa Kohtu põhikirja käsitleva protokolli artikleid 51 ja 54, [21] tulenevas versioonis) alusel lahendamiseks Esimese Astme Kohtule.

22. Hagi, mis registreeriti Esimese Astme Kohtu kantseleis numbri all T-221/04, tugines kolmele väitele. Esimese väite

21 – ELT L 132, lk 5; ELT eriväljaanne 01/05, lk 85.

kohaselt ei olnud hageja rikkunud määruse nr 3508/92 artiklit 8 ja määruse nr 3887/92 artikleid 6 ja 9. Teise väitega, mis esitati teise võimalusena, viidatakse 23. detsembri 1997. aasta dokumendis nr VI/5330/97 pealkirjaga „Juhised EAGGF-i tagatisrahastu raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetluse raames finantskorrektsioonide tegemiseks" [22] (edaspidi „juhised") ettenähtud tingimuste rikkumisele komisjoni poolt ning samuti määruse nr 729/70 [23] (muudetud määrusega nr 1287/95 [24]) artikli 5 lõike 2 punkti c ning määruse nr 1258/99 [25] artikli 7 lõike 4 rikkumisele. Kolmanda väitega, mis esitati viimase võimalusena, viidatakse proportsionaalsuspõhimõtte rikkumisele komisjoni poolt finantskorrektsiooni kindlaksmääramisel.

23. Vaidlustatud kohtuotsuses, millega jäeti hagi täies ulatuses rahuldamata ja mõisteti kohtukulud välja hagejalt, tõstatas Esimese Astme Kohus omal algatusel esiteks selle nõude vastuvõetamatuse vastuväite, millega taotleti finantskorrektsiooni summa vähendamist, leides, et kohus ei ole tühistamishagi raames pädev tegema uut otsust või muutma vaidlustatud otsust. [26]

22 – Mitteametlik tõlge toimikule lisatud prantsuskeelsest versioonist.

23 – Vt eespool 4. ja 6. joonealune märkus.

24 – Nõukogu 22. mai 1995. aasta määrus (EÜ), millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 729/70 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (EÜT L 125, lk 1).

25 – Vt eespool 4. ja 6. joonealune märkus.

26 – Vaidlustatud kohtuotsus, punktid 26–28.

24. Põhiküsimuse osas uuris Esimese Astme Kohus esiteks koos esimest väidet ja teise väite esimest osa, mille kohaselt asjaomases kohtuasjas ei esinenud juhistes nõutavat olulist eiramist ühenduse õigusnormide kohaldamisel, ning lükkas need tagasi.

25. Seoses komisjoni koostatud koondaruandes Belgia Kuningriigile tehtud esimese etteheitega, mis käsitleb Belgia ametiasutuste ebapiisavat reaktsiooni halduskontrolli raames GIS-i alusel ilmnenud hälvete suhtes, märkis Esimese Astme Kohus esiteks, et aruandest tulenes, et teatud juhtudel, mil abitaotluses deklareeritud pindala oli enam kui 5% suurem GIS-pindalast, ja kõigil juhtudel, mil deklareeritud pindala ületas GIS-pindala vähem kui 5% võrra, anti abi, ilma et Belgia ametiasutused oleksid viinud läbi täiendavaid kontrolle. [27]

26. Esimese Astme Kohus märkis, et „kui halduskontrolli raames GIS-i alusel ilmneb, et abitaotluses deklareeritud pindala on suurem GIS-pindalast, siis kujutab selline erinevus endast hälvet, mis viitab vastava taotluse võimalikule nõuetele mittevastavusele (edaspidi „hälve")". Esimese Astme Kohus sedastas: „kui GIS-pindala vastab rohkem tegelikule pindalale kui abitaotluses deklareeritud pindala, siis tingib pindalatoetuse maksmine

27 – *Ibidem*, punkt 45.

deklareeritud pindala alusel taotlejale alusetult toetuse maksmise ja põhjustab seega kahju EAGGF-ile". Seetõttu lükkas Esimese Astme Kohus tagasi hageja väite, mille kohaselt muutsid GIS-ist maatükkide pindala kohta tulenevad ebatäpsed andmed – mis saadi ammustel fotodel käsitsi märgistatud pindala alusel – nimetatud hälbed tähtsusetuks. Sellisest ebatäpsusest järeldub Esimese Astme Kohtu sõnul, et „EAGGF-ile kahju põhjustamise oht ei ole välistatud". Ta jätkab: „kui GIS-i andmed oleksid täpsed, oleks kahju põhjustamine vaieldamatu," samas kui „nende andmete ebatäpsusest tulenevalt ei ole võimalik teada, kas kahju tegelikult põhjustati või mitte," mistõttu „need hälbed annavad tunnistust EAGGF-ile kahju põhjustamise ohu olemasolust" [28].

27. Seejärel märkis Esimese Astme Kohus, et vaatamata sellele, et asjaolude ilmnemise ajal kehtinud õigusnormid ei pannud liikmesriikidele kohustust kasutada GIS-i, vaid lihtsalt lubasid neil seda kasutada, olid Belgia ametiasutused, võttes GIS-i kasutusele enne selle kasutamise kohustuslikuks muutumist, saanud enda käsutusse „kontrollimeetme, mis võimaldab saada määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 2 nõutut ületavat asjaomast teavet". Komisjon ei saanud seega Esimese Astme Kohtu arvates „ignoreerida seda tõsist ja põhjendatud kahtlust põhjustavat asjaolu, mis viitas selgelt EAGGF-ile kahju põhjustamise ohu olemasolule, vaid seetõttu, et süsteem, mille alusel need hälbed ilmnesid, ei olnud kohustuslik või ei olnud suunatud sellele eesmärgile". Seetõttu leidis Esimese Astme Kohus, et komisjon oli vastavalt kohtupraktikast tulenevale nõudele [29] tõendite abil tõendanud oma tõsiseid ja põhjendatud kahtlusi, mis puudutasid põllumajandustootjate poolt deklareeritud pindalade täpsust ning sellest tulenevalt ka Belgia ametiasutuste tehtud kontrollide tõhusust ja nende poolt edastatud andmete täpsust. [30]

28. Lisaks sellele lükati tagasi ka väide, mille kohaselt püüdis komisjon – tehes Belgia ametiasutustele ettekirjutuse viia eespool kirjeldatud hälvete osas läbi kohapealsed kontrollid või vähendada pindala või viia läbi täiendavaid halduskontrolle – panna sellele liikmesriigile kohustusi, mis kehtestati alles pärast põhikohtuasja asjaolude ilmnemist võetud õigusnormides. Esimese Astme Kohus märkis selle kohta, et sellised kohustused „tulenesid – konkreetsel juhul küll kaudselt – asjaolust, et [asjaomast valdkonda reguleerivate] õigusnormide kohaselt peavad liikmesriigid korraldama tõhusa kontrolli- ja järelevalvesüsteemi". Eelkõige tuletas Esimese Astme Kohus määruse nr 3508/92 artiklist 8 ja määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikest 1 ja artikli 9 lõikest 2, et „liikmesriigid peavad korraldama haldus- ja kohapealsete kontrollide süsteemi, mis võimaldavad tagada, et abi andmise materiaalseid ja formaalseid tingimusi on nõuetekohaselt

28 – Vaidlustatud kohtuotsus, punktid 47 ja 48. Kõik käesolevas ettepanekus jutumärkide vahel toodud vaidlustatud kohtuotsuse tsitaadid on esitatud mitteametlikus tõlkes.

29 – 21. jaanuari 1999. aasta otsus kohtuasjas C-54/95: Saksamaa *vs.* komisjon (EKL 1999, lk I-35, punkt 34).

30 – Vaidlustatud kohtuotsus, punkt 30 ning punktid 49 ja 50.

täidetud". Lisaks sellele tuletas see kohus kohtupraktikast [31], et „kohapealsetele kontrollidele eelnev halduskontroll tuleb läbi viia nii, et see võimaldaks siseriiklikel ametiasutustel teha sellest kõik võimalikud järeldused, olgu siis tegemist tuvastamise või kahtlusega, abi ja lisatasu andmise tingimuste järgimise kohta". [32]

29. Pärast järeldust, et Belgia ametiasutused olid kohustatud reageerima GIS-i alusel ilmnenud hälvetele, [33] kontrollis Esimese Astme Kohus, kas nimetatud ametiasutuste poolt sel eesmärgil läbi viidud kontrollid olid tõhusad. Nimetatud kontrolle kirjeldatakse vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58 alljärgnevalt:

„Käesolevas kohtuasjas on Belgia ametiasutused omal algatusel lisanud kriteeriumidele, mida võetakse arvesse määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 4 ettenähtud riskianalüüsil abitaotluste kindlakstegemiseks, mille osas tuleb läbi viia kohapealne kontroll, hälbeid käsitleva kriteeriumi. Kui taotlused kuulusid põllukultuuride gruppi, mille puhul esines kas positiivseid või negatiivseid hälbeid, mis olid suuremad kindlaksmääratud lubatud hälbest, siis kontrollisid nimetatud ametiasutused GIS-ist tulenevaid graafilisi andmeid ning tuvastasid, et andmete täpsustamise tulemusel hälbed teatud juhtudel kadusid. Ülejäänud juhtudel valisid need ametiasutused välja mõningad abitaotlused kohapealse kontrolli eesmärgil. Belgia valitsus väidab – millele ei vaidle keegi vastu –, et ta viis sellise kontrolli läbi 10% abitaotluste osas, mis kujutas endast märkimisväärset osa abitaotlustest, mis olid riskianalüüsi raames hälbeid käsitleva kriteeriumi alusel välja valitud (1999. aastal 52%, 2000. aastal 24% ja 2001. aastal 28%)". [34]

30. Pärast tuvastamist, et nimetatud lubatud hälve oli 5%, [35] märkis Esimese Astme Kohus, et halduskontrolli raames ei ole lubatud hälbe kohaldamine vastuvõetav, kuna seeläbi moonutatakse kontrolli tulemusi. Ta märkis selle kohta järgmist:

„Selle kontrolli eesmärk on kontrollida abitaotluse andmeid. Kuid kõrvaldades selles staadiumis nõuetele mittevastavusest tunnistust andvad elemendid – võttes käesoleval juhul arvesse vaid hälbeid, mis on suuremad kui 5% –, ei ole võimalik läbi viia asjaomaste taotluste täielikku ja tõhusat kontrolli. Lisaks sellele takistab nimetatud kõrvaldamine riskianalüüsi staadiumis kontrollide jätkamist lähtuvalt hälvetest – vajaduse korral koostoimes teiste kriteeriumidega. Lisaks – kui lubatud kohapealse kontrolli, eelkõige satelliidilt toimuva kaugseire raames võib nõustuda hälve kohaldamisega mõõtmisel kasutatava meetme tehniliste piiride tõttu, siis ei ole sellise lubatud hälbe kohaldamine halduskontrolli raames sarnastel põhjustel õigustatav. Selles osas tuleb märkida, et hälbed ei anna tunnistust mitte mõõtmisveast, mis

31 – 3. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-41/94: Saksamaa *vs.* komisjon (EKL 1996, lk I-4733, punkt 17) ja 14. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-468/02: Hispaania *vs.* komisjon (punkt 40).

32 – Vaidlustatud kohtuotsus, punktid 51–54.

33 – *Ibidem*, punkt 57.

34 – *Ibidem*, punkt 58.

35 – *Ibidem*, punkt 59.

on tingitud Belgia valitsuse viidatud GIS-i ebatäpsusest, vaid vastuolust deklareeritud andmete ja Belgia ametiasutuste käsutuses olevate haldusandmete vahel." [36]

31. Esimese Astme Kohus lisas, et igal juhul „jäävad 5% lubatud hälbe kohaldamisel alles kahtlused Belgia ametiasutuste esitatud andmete täpsuse osas – seda vähemalt 5% ulatuses, ja loomulikult kahtlused, mis tulenevad nõuetele mittevastavatele taotlustele kohaldatavate sanktsioonide puudumisest." Ta sedastas, et nagu komisjon oli tuvastanud, „ei saa Belgia ametiasutuste läbiviidud kontrollid takistada seda, et abi makstakse täiendava kontrollita teatud taotluste osas, mille puhul hälve on suurem kui 5%, ja kõigi taotluste osas, mille hälve on väiksem kui 5%". [37]

32. Seoses koondaruandes tehtud teise etteheitega, mis käsitleb graafilise salvestamisega hilinemist, tuletas Esimese Astme Kohus nimetatud aruandest eelkõige seda, et augusti lõpuks oli GIS-i salvestatud 1999. aastal vaid 60%, 2000. aastal 70% ja 2001. aastal 87% andmetest; sellest asjaolust lähtuvalt tegi komisjon järelduse, et märkimisväärset osa taotlustest ei olnud võimalik riskianalüüsil arvesse võtta ega kohapealse kontrolli läbiviimiseks välja valida. [38]

33. Esimese Astme Kohus märkis selles osas, et komisjon järeldas õigesti, et selline hilinenud salvestamine ei võimaldanud halduskontrollide õigeaegset läbiviimist ning takistas seeläbi kohapealsete kontrollide teostamist. Eelkõige tegi Esimese Astme Kohus järelduse, et „kuivõrd Belgia valitsus ei ole esitanud asjaomaseid tõendeid lükkamaks ümber komisjoni tuvastust, mille kohaselt kohapealseid kontrolle ei viidud läbi hilinenud salvestamise tõttu," „siis jäi teatud arvu taotluste osas kontroll läbi viimata". [39]

34. Asjaolu, et mitte ükski EAGGF-i käsitlev õigusnorm ei sätesta graafilise salvestamise osas iga aasta 31. jaanuarist hilisemat tähtaega, ei takista Esimese Astme Kohtu arvates seda järeldust tegemast, kuna esiteks „ei kõrvalda sõnaselgelt ettenähtud kohustuste puudumine kohapealse kontrolli puudumisest tulenevaid kahtlusi" ja teiseks, „kui nimetatud hilinemine tingib kontrolli puudumise, siis on see vastuolus üldise kohustusega olla võimeline nimetatud kontrolle läbi viima". Esimese Astme Kohus leidis muuseas, et täiesti tähtsusetu on asjaolu, et kohapealsed kontrollid viidi läbi pärast 31. augustit ning

36 – *Ibidem*, punkt 60.
37 – *Ibidem*, punkt 61.
38 – *Ibidem*, punkt 65.
39 – *Ibidem,* punktid 67 ja 69.

et nende alusel kohaldati korrektsioone. See ei tähenda tema arvates seda, et „kõik vajalikud kontrollid viidi läbi, ega tõenda seda, et need kohapealsed kontrollid viidi läbi pärast 31. augustit teostatud tõhusa riskianalüüsi alusel”.[40]

35. Lõpetuseks lükkas Esimese Astme Kohus tagasi ka teise väite teise osa, mille kohaselt ei esinenud tegelikku ohtu, et EAGGF-ile põhjustataks kahju, mis kujutab endast juhiste kohaselt lisatingimust finantskorrektsiooni kohaldamiseks, ja kolmanda väite, mis käsitles proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist.

IV. Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte väited

36. 13. oktoobril 2006 Euroopa Kohtu kantseleisse saabunud apellatsioonkaebusega taotles apellatsioonkaebuse esitaja vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist.

37. Poolte esindajad kuulati ära 12. juuni 2007. aasta kohtuistungil.

40 – *Ibidem,* punkt 70.

38. Apellatsioonkaebuse esitaja palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja esimeses astmes esitatud hagi rahuldades tühistada vaidlustatud otsus;

– teise võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja kohtu täielikku pädevust kasutades vähendada komisjoni poolt apellatsioonkaebuse esitaja suhtes vaidlustatud otsuses kohaldatud korrektsiooni 1 491 085 eurole;

– viimase võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja saata kohtuasi tagasi Esimese Astme Kohtusse;

– mõista esimese ja teise kohtuastme kohtukulud välja komisjonilt.

39. Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja apellatsioonkaebuse esitajalt.

V. Õiguslik analüüs

A. *Apellatsioonkaebus Esimese Astme Kohtu otsuse peale*

40. Oma apellatsioonkaebuse toetuseks esitab apellatsioonkaebuse esitaja neli väidet. Esimene käsitleb faktiliste asjaolude moonutamist. Teine seondub määruse nr 3508/92 artikli 8 ja määruse nr 3887/92 artiklite 6 ja 9 ning samuti põhjendamiskohustuse rikkumisega. Kolmas väide käsitleb proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist. Neljas aga õigusnormide rikkumist seoses ühenduse kohtu täieliku pädevusega kõnealuses valdkonnas.

1. Esimene väide faktiliste asjaolude moonutamise kohta

41. Apellatsioonkaebuse esitaja selgitab, et põllumajanduslike maatükkide identifitseerimissüsteem GIS, mille ta 1996. aastast kasutusele võttis, ei olnud kohtuasja asjaolude ilmnemise hetkel kohustuslik (kohustuslikuks sai see alles 2005. aastal määruse nr 1593/2000 alusel), küll aga palju täpsem ja tõhusam süsteemist, mida kasutasid teised liikmesriigid, sest see põhines igal üksikul põllumajanduslikul maatükil (ja mitte maatükkide rühmal) ning selle aluseks olid aerofotod (mitte kaardid või maakatastriregistrid). GIS pidi põllumajanduslike maatükkide identifitseerimise abil võimaldama ristkontrollide läbiviimist abitaotluste halduskontrolli raames, et tuvastada ja kõrvaldada maatükkide kattumisi ja takistada mitmekordset abi määramist seoses ühe ja sama maatükiga. Kuid vaidlustatud otsuses käsitletud saagikoristusaastatel (1999–2001; edaspidi „asjaomane periood") ei käsitanud Belgia ametiasutused GIS-i põllumajanduslike maatükkide täpse pindala mõõtmise meetmena. GIS-pindala on ebatäpne, sest see ei põhine mitte kohapeal või kaugseire abil tehtud mõõtmistel, vaid on arvutatud põllumajandustootjate poolt aerofotodel käsitsi märgistatud maatükkide kujutise alusel. Käsitsi märgistamisel või sellise märgistuse salvestamisel GIS-is võisid põllumajandustootjad või provintsiameti (*Bureau provincial*) tehnikud teha vigu või ebatäpsusi – küll piiratuid –, mis võivad siiski omada olulist mõju pindala arvutamisel, arvestades, et fotod olid mõõtkavas 1:10 000. Lisaks sellele ei vastanud GIS-pindala asjaomasel perioodil tingimata tegelikule olukorrale ka seetõttu, et fotod, mida käsitsi märgistati, võisid olla kuni 5 aastat vanad, samas kui igal aastal muutub 25–30% põllumajanduslike maatükkide pindala vastavalt neil kasvavale põllukultuurile. Apellatsioonkaebuse esitaja arvates võimaldas GIS seega hinnata maatükkide pindala üksnes umbkaudselt, samas kui täpne pindala arvutati ja seda oli võimalik arvutada Belgias nagu teistes liikmesriikideski ainuüksi kvalifitseeritud isikute kohapealsete mõõtmiste alusel või satelliidilt saadud kujutiste tõlgendamise abil (kaugseire).

42. Belgia ametiasutuste poolt kasutusele võetud GIS-i selliste iseloomulike tunnustega

arvestades moonutas Esimese Astme Kohus apellatsioonkaebuse esitaja väitel faktilisi asjaolusid, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 47, et GIS-pindala vastas paremini tegelikkusele kui põllumajandustootjate poolt abitaotluses deklareeritud pindala. Esimese Astme Kohus moonutas lisaks GIS-i toimimist käsitlevaid asjaolusid, leides esiteks, et halduskontrolli raames tuvastatud GIS-pindala ja deklareeritud pindala vaheline erinevus kujutab endast hälvet, mis annab tunnistust abitaotluse võimalikust nõuetele mittevastavusest, ja teiseks, et GIS-pindala ebatäpsus takistab selle kindlakstegemist, kas EAGGF-ile põhjustati tegelikult kahju, ja et GIS võimaldab halduskontrolli raames selgelt kindlaks teha EAGGF-ile kahju põhjustamise ohu olemasolu. Vaidlustatud kohtuotsus põhineb üldiselt ekslikul eeldusel, et GIS-i alusel on võimalik tuvastada deklareeritud pindalade hälbeid.

43. Komisjon välistab võimaluse, et Esimese Astme Kohus on faktilisi asjaolusid moonutanud. Ta väidab, et Esimese Astme Kohus ei leidnud sugugi, et GIS-i puhul oleks tegemist mõõtmismeetmega, vaid üksnes seda, et GIS-pindala ja deklareeritud pindala vastuolu andis alust tõsisteks kahtlusteks viimase õigsuse osas. Lisaks sellele ei saanud GIS-i eesmärk komisjoni arvates olla – nagu seda väidab apellatsioonkaebuse esitaja – üksnes põllumajanduslike maatükkide identifitseerimine, kattumiste väljaselgitamine ja topelttaotluste tuvastamine. Komisjon märgib selles osas, et määruse nr 3887/92 artikli 6 lõike 2 punkti a kohaselt hõlmab halduskontroll „eelkõige" ja seega mitte ainuüksi deklareeritud maatükkide ristkontrolli, vältimaks toetuse alusetut maksmist, ja meenutab, et sama artikli lõikes 1 on ette nähtud, et haldus- ja kohapealset kontrolli tuleb teha nii, et oleks tagatud toetuste ja lisatasude määramise tingimuste täitmise tõhus kontroll.

44. Mina omalt poolt ei tähelda vaidlustatud kohtuotsuses faktiliste asjaolude moonutamist Esimese Astme Kohtu poolt.

45. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 47 ei sedastata, et GIS-pindala vastaks põllumajanduslike maatükkide tegelikule pindalale ega ka seda, et see vastaks paremini tegelikule pindalale kui deklareeritud pindala. Nimetatud punkti teine lause – mille kohaselt „kui GIS-pindala vastab rohkem tegelikule pindalale kui abitaotluses deklareeritud pindala, siis tingib pindalatoetuse maksmine deklareeritud pindala alusel taotlejale alusetult toetuse maksmise ja põhjustab seega kahju EAGGF-ile" – on sõnastatud hüpoteetiliselt (millele viitab sõna „kui" kasutamine). Selle lausega taheti seega öelda, et kui GIS-pindala on väiksem deklareeritud pindalast, siis põhjustab toetuse maksmine viimase alusel kahju EAGGF-ile *juhul, kui* tegelik pindala vastab rohkem GIS-pindalale kui deklareeritud pindalale. [41]

41 – Nimetatud lause sõnastus on küll ebaõnnestunud, sest sellega väljendatakse ebavajalikult keerulisel moel ilmselget käsitlust, mille kohaselt põhjustatakse EAGGF-ile kahju siis, kui abi makstakse deklareeritud pindala alusel ja see on tegelikust pindalast suurem.

46. Teiselt poolt kujutab sama punkti 47 esimeses lauses sisalduv väide – „kui halduskontrolli raames GIS-i alusel ilmneb, et abitaotluses deklareeritud pindala on suurem GIS-pindalast, siis kujutab selline erinevus endast hälvet, mis viitab vastava taotluse võimalikule nõuetele mittevastavusele" – minu arvates endast Esimese Astme Kohtu hinnangut ja mitte faktiliste asjaolude tuvastamist. Vaidlustatud kohtuotsusest tuleneb selgelt, et Esimese Astme Kohus on võtnud arvesse „GIS-i andmete ebatäpsust" [42] ega ole neile omistanud absoluutse tõe väärtust. Küsimus, kas nimetatud erinevust võib seaduspäraselt pidada „hälbeks, mis viitab taotluse võimalikule nõuetele mittevastavusele", ei ole minu arvates seega seotud faktiliste asjaolude tuvastamisega.

47. Kas nimetatud küsimus seondub siis faktiliste asjaolude hindamisega, mida ei ole apellatsioonkaebuse raames võimalik kontrollida, või nende asjaolude õigusliku määratlemisega, mille üle Euroopa Kohtul on seevastu võimalik kontrolli teostada?

48. Mulle tundub, et see küsimus seondub sisuliselt tähtsusega, mida tuleb omistada nimetatud erinevusele seoses liikmesriikidel ja nende ametiasutusel lasuvate kohustustega. Kokkuvõttes tundub mulle, et tegemist on selle kindlaksmääramisega, millise ulatusega peaks olema liikmesriikidel lasuv kohustus korraldada tõhus kontrolli- ja järelevalvesüsteem [43] ehk täpsemalt kohustus viia vastavalt määruse nr 3508/92 artiklile 8 ja määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikele 1 ja artikli 9 lõikele 2 läbi haldus- ja kohapealseid kontrolle, mis võimaldavad tagada, et abi andmise materiaalsed ja formaalsed tingimused on nõuetekohaselt täidetud. Seega on tegemist õigusküsimusega, mille üle Euroopa Kohus on pädev apellatsioonmenetluse raames otsustama, ning mille apellatsioonkaebuse esitaja on täpsemalt ja ammendavamalt esitanud teises väites, mida asun kohe uurima.

2. Teine väide määruse nr 3508/92 artikli 8 ja määruse nr 3887/92 artiklite 6 ja 9 ning samuti põhjendamiskohustuse rikkumise kohta

49. Teine väide, nii nagu see on esitatud apellatsioonkaebuses, jaguneb viieks osaks. Esimese kolme osaga esitatakse vastuväited Esimese Astme Kohtu hinnangutele seoses etteheitega, mis käsitleb Belgia ametiasutuste ebapiisavat reaktsiooni halduskontrolli raames GIS-i alusel tuvastatud hälvete suhtes. Neljas osa käsitleb Esimese Astme Kohtu hinnanguid seoses etteheitega, mis käsitleb graafilise salvestamisega hilinemist.

42 – Vt näiteks vaidlustatud kohtuotsuse punkt 48, kus on märgitud, et „GIS andmete ebatähtsus ei tähenda tingimata seda, et need on tähtsusetud".

43 – 12. juuni 1990. aasta otsus kohtuasjas C-8/88: Saksamaa *vs.* komisjon (EKL 1990, lk I-2321, punkt 16) ja eespool viidatud otsus kohtuasjas Hispaania *vs.* komisjon, punkt 35.

Viienda osaga väidetakse seoses vaidlustatud kohtuotsuses käsitletud konkreetsete punktidega, et on rikutud põhjendamiskohustust.

50. Kuna vaidlustatud kohtuotsuse väidetav puudulik põhjendamine, millele viidatakse uuritava väite viiendas osas, ei takista Euroopa Kohtul isegi eeldusel, et apellatsioonkaebuse esitajal on selles osas õigus, uurida sisulisest küljest sama väite nelja esimese osaga esitatud vastuväiteid, siis alustan ma oma analüüsi neist esimestest osadest.

a) Väite kolm esimest osa (etteheide, mis käsitleb Belgia ametiasutuste ebapiisavat reaktsiooni halduskontrolli raames GIS-i alusel tuvastatud hälvetele)

i) Poolte argumendid

– Esimene osa, mis käsitleb määruse nr 3887/92 artikli 6 lõike 7 rikkumist seoses põllumajanduslike maatükkide pindala kindlaksmääramiseks sobivate meetmete määramisega

51. Apellatsioonkaebuse esitaja väidab, et käsitades vaidlustatud kohtuotsuse punktis 49 GIS-i kui „kontrollimee[det], mis võimaldab saada määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 2 nõutut ületavat asjaomast teavet" ja leides, et see võimaldab identifitseerida EAGGF-ile kahju põhjustamise ohu olemasolu, rikkus Esimese Astme Kohus selle määruse artikli 6 lõiget 7. Selle sättega usaldatakse nimelt siseriiklikele ametiasutustele asjakohaste vahendite määramine põllumajanduslike maatükkide pindala kindlaksmääramiseks. Kuna Belgia ametiasutused olid otsustanud, et põllumajanduslike maatükkide pindala tuleb kindlaks määrata maamõõtja või muu kvalifitseeritud teenistuja kohapealsete mõõtmiste alusel või satelliidilt saadud kujutiste tõlgendamise abil (kaugseire), siis ei saanud Esimese Astme Kohus omistada GIS-ile sellist funktsiooni nagu põllumajanduslike maatükkide pindala mõõtmise meetme funktsioon, mida Belgia ametiasutused ei tunnusta.

52. Komisjon ei pea käesolevas kohtuasjas asjakohaseks määruse nr 3887/92 artikli 6 lõiget 7, kuna tema arvates kohaldatakse seda sätet, mis käsitleb põllumajanduslike maatükkide mõõtmist, üksnes kohapealsete kontrollide ja mitte halduskontrollide suhtes. Igal juhul juhib komisjon tähelepanu asjaolule, et Belgia ametiasutused otsustasid vabast tahtest alates 1996. aastast põllumajanduslike maatükkide identifitseerimissüsteemi – ja seega halduskontrolli – kasuks, mis põhineb aerofotodel; see võimalus on sõnaselgelt ette nähtud määruse nr 3508/92 artiklis 4, mistõttu Belgia ametiasutused pidid tegema vajalikud järeldused deklareeritud pindala ja GIS-pindala vaheliste vastuolude korral ning tegutsema sellest tulenevalt.

– Teine ja kolmas osa, mis käsitlevad määruse nr 3508/92 artikli 8 ja määruse nr 3887/92 artikli 6 lõike 1 ja artikli 9 lõike 2 rikkumist

53. Apellatsioonkaebuse esitaja väidab, et tegutsemisviisi – mida Belgia ametiasutused oleksid komisjoni koondaruande kohaselt pidanud järgima juhul, kui tuvastatakse positiivne erinevus deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahel (kohapealne kontroll, pindala vähendamine deklareeritud pindala suhtes; edaspidi ka „võtmata jäetud meetmed") – ei saa pidada kohustuslikuks seetõttu, et see tuleneb kaudselt üldisest kohustusest korraldada tõhus kontrolli- ja järelevalvesüsteem, mis on sätestatud määruse nr 3508/92 artiklis 8 ja määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 1 ning artikli 9 lõikes 2. Esimese Astme Kohus kohaldas apellatsioonkaebuse esitaja väitel neid sätteid vääralt, leides, et nendest tulenevalt oleksid Belgia ametiasutused pidanud võtma võtmata jäetud meetmed.

54. Esiteks rõhutab apellatsioonkaebuse esitaja, et liikmesriikidel on määruse nr 3508/92 artikli 8 ja määruse nr 3887/92 artiklite 6 ja 7 kohaselt laiaulatuslik kaalutlusruum oma ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi loomisel ja et komisjon peab seda pädevust austama. Kuid kontrollides seda, kas Belgia ametiasutused on selle pädevuse teostamisel taganud tõhusa kontrollisüsteemi, jättis Esimese Astme Kohus apellatsioonkaebuse esitaja väitel ekslikult arvesse võtmata, et nimetatud ametiasutuste kehtestatud kontrollisüsteem läks tunduvalt kaugemale sellest, mis oli ette nähtud ühenduse õigusnormides, sest ametiasutused olid ette näinud mitte ainult määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 4 ette nähtud neljal kriteeriumil, vaid kolmeteistkümnel kriteeriumil põhineva riskianalüüsi ning samuti põllumajanduslike maatükkide identifitseerimissüsteemi, mis põhines igal üksikul põllumajanduslikul maatükil ja mitte maatükkide rühmal.

55. Teiseks on Belgia ametiasutuste kohustus võtta võtmata jäetud meetmed vastuolus ühenduse teiseses õiguses sõnaselgelt ettenähtuga. Ühelt poolt on selline kohustus apellatsioonkaebuse esitaja väitel vastuolus määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikega 3, mis näeb ette kohapealsed kontrollid vaid märkimisväärse valimi osas, mis vastab vähemalt 5% abitaotlustest. Võtmata jäetud meetmete kohustuslikuks muutmine tähendaks tegelikkuses kaugseire metodoloogia kohustuslikuks muutmist halduskontrolli raames, samas kui kaugseire on apellatsioonkaebuse esitaja väitel tegelikult üks kohapealse kontrolli vormidest. Teiselt poolt on see kohustus vastuolus määruse nr 3887/92 artikli 9 lõikega 2, mis näeb ette deklareeritud pindala vähendamise juhul, kui see on suurem „kindlaksmääratud pindalast", st kohtuotsuse Agrargenossenschaft Pretzsch [44] kohaselt pindalast, mis on kindlaks määratud kohapealse kontrolli abil. Kohustus vähendada pindala, kui deklareeritud pindala ja halduskontrolli raames kindlaksmääratud pindala vahel esineb positiivne erinevus, kehtestati apellatsioonkaebuse esitaja väitel

44 – 28. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-417/00 (EKL 2002, lk I-11053, punkt 48).

määruse nr 2419/2001 artikliga 31 alles alates 2002. saagikoristusaastast.

56. Kolmandaks on kohustus võtta võtmata jäetud meetmed apellatsioonkaebuse esitaja väitel samuti vastuolus selliste ühenduse õiguskorra üldpõhimõtetega nagu õiguskindluse ja mittediskrimineerimise põhimõte. Ühelt poolt tooks see kaasa põllumajandustootjatele sanktsioonide kohaldamise ka kohapealse kontrolli puudumisel, samas kui selline võimalus ei olnud selgetest ja sõnaselgetest eeskirjadest tuletatav ning põllumajandustootjad ei saanud seda järelikult ette näha. Teiselt poolt viib see kohustus Belgia Kuningriigi diskrimineerimiseni võrreldes kõigi teiste liikmesriikidega, kes ei kasutanud igal üksikul põllumajanduslikul maatükil põhinevat GIS-i, vaid halduskontrolli vaatepunktist tunduvalt ebatäpsemaid ja vähem tõhusaid süsteeme.

57. Neljandaks leidis Esimese Astme Kohus ekslikult, et lubatud hälbe kohaldamine halduskontrolli raames on lubamatu. Lubatud hälbe kasutamine on apellatsioonkaebuse esitaja väitel sõnaselgelt ette nähtud määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 7 ja seoses halduskontrolliga isegi komisjoni antud soovitustes[45] ning selle kasutamine on käesoleval juhul *a fortiori* õigustatud, kuna GIS-i abil saadud põllumajanduslike maatükkide pindalad ei olnud just eriti usaldusväärsed.

58. Komisjon väidab, et kohustus võtta võtmata jäetud meetmed on olemuslikult seotud olemasolevate õigusnormide järgmisega, mis näevad liikmesriikidele eelkõige ette kohustuse viia kõigi abitaotluste osas läbi halduskontroll (määruse nr 3508/92 artikli 8 lõige 1), et oleks tagatud abi määramise tingimuste täitmise „tõhus kontroll" (määruse nr 3887/92 artikli 6 lõige 1). Komisjoni arvates ei saanud Belgia ametiasutused juhul, kui tuvastati positiivne erinevus deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahel, jätta reageerimata, võttes nii kasuliku mõju ühenduse õiguses ettenähtud halduskontrollidelt.

59. Komisjoni arvates on välistatud, et nimetatud kohustuse olemasolu kinnitamine tingiks kaugseire metodoloogia kohaldamise halduskontrolli raames. Ta tuletab meelde, et aerofotode kasutamine halduskontrolli raames on üks Belgia ametiasutustele antud võimalustest ning et see on erinev kaugseire abil läbiviidavast füüsilisest kontrollist.

60. Seoses viidatud kohtuotsusega Agrargenossenschaft Pretzsch väidab komisjon, et

45 – Apellatsioonkaebuse esitaja viitab teadusuuringute peadirektoraadi dokumendile „Tehnilised soovitused 2000. aastaks" nr OL/I04/M2066/2000, mis on lisatud põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi dokumendile nr VI/8388/94.

selle otsuse punkti 48, millele apellatsioonkaebuse esitaja viitab, tuleb lugeda, arvestades tõigaga, et otsuses uuritud kohtuasja asjaoludel oli tuvastatud eeskirjade eiramist võimalik avastada üksnes kohapealse kontrolli käigus. Komisjon juhib tähelepanu sellele, et kõnealuse otsuse punktis 40 ei tee Euroopa Kohus vahet haldus- ja kohapealsetel kontrollidel, kui ta märgib, et „erinevuse tuvastamine deklareeritud pindala ja pädevate ametiasutuste teostatud kontrollide raames kindlaksmääratud pindala vahel tingib iseenesest sanktsiooni kohaldamise". Teiselt poolt sätestatakse määruse nr 2419/2001 artikli 31 lõikega 2 lihtsalt sõnaselgelt see, mis tuleneb juba määruse nr 3887/92 artikli 9 lõikest 2.

61. Tõlgendus, mille Esimese Astme Kohus andis kõnealustele õigusnormidele, ei ole komisjoni väitel vastuolus õiguskindluse ja mittediskrimineerimise põhimõtetega. Ühelt poolt meenutas Esimese Astme Kohus otsuses, et Belgia ametiasutustel oli võimalus viia läbi kohapealseid kontrolle. Teiselt poolt oleksid Belgia ametiasutused pidanud pärast ühe kindla kontrollimeetodi valimist selle juurde kindlaks jääma ja tagama kontrollide tõhususe vastavalt määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikele 1.

62. Lõpetuseks leiab komisjon, et määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 7 viidatud lubatud hälvet kohaldatakse vaid seoses kohapealsete kontrollidega. Soovitused, millele apellatsioonkaebuse esitaja viitab, näevad tema sõnul küll ette lubatud hälbe kohaldamise pindalaga seonduvate andmete halduskontrolli raames, kuid seda vaid seoses andmetega, mis on saadud maatükkide identifitseerimissüsteemi algse loomise käigus ortofotode alusel, mitte nendega, mis on saadud hilisemates staadiumites.

ii) Hinnang

63. Teise väite esimese kolme osa raames esitatud etteheiteid võib käsitleda koos, kuna need on kõik sisuliselt suunatud selle tõendamisele, et Esimese Astme Kohus leidis vaidlustatud kohtuotsuses ekslikult, et määruse nr 3508/92 artiklit 8 ja määruse nr 3887/92 artikli 6 lõiget 1 ja artikli 9 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et käesoleva juhuga sarnasel juhul tuleneb neist Belgia ametiasutustele kohustus võtta võtmata jäetud meetmed. Sellise teesi toetuseks esitab apellatsioonkaebuse esitaja lisaks nimetatud sätete sõnastusel põhinevatele argumentidele ka argumendid, mis tuginevad määruse nr 3887/92 artikli 6 teistele sätetele ja ühenduse õiguse üldpõhimõtetele.

64. Enne neid argumente uurima asumast tuletan meelde, nagu seda on vaidlustatud kohtuotsuses muuseas teinud ka Esimese Astme Kohus, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei pea komisjon juhul,

kui ta keeldub teatavaid kulutusi EAGGF-i kuludesse kandmast põhjendusel, et need on tekkinud liikmesriigile süüks pandavate ühenduse õigusnormide rikkumiste tulemusena, ammendavalt ära näitama, et liikmesriigi poolt tehtud kontrollid on ebapiisavad või et edastatud arvandmed ei vasta tegelikkusele, vaid komisjon peab esitama tõendeid siseriiklike ametiasutuste tehtud kontrollide või kehtivate ühenduse õigusnormide nõuetekohase kohaldamise suhtes tekkinud tõsise ja põhjendatud kahtluse kohta. Seda komisjoni tõendamiskohustuse vähendamist selgitab asjaolu, et riik on ETAPF-i raamatupidamisarvestuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks vajalike andmete kogumisel ja kontrollimisel paremas olukorras, järelikult on riigi kohustus esitada kontrollide toimumise ning – kui see on asjakohane – siis ka komisjoni väidete ebatäpsuse kohta võimalikult üksikasjalikke ja täielikke tõendeid. [46]

65. Sellest tulenevalt toimis Esimese Astme Kohus õigesti, kui ta oma analüüsi käigus püüdis välja selgitada, kas komisjoni tehtud kontrollide tulemused olid sellised, mis võisid tekitada selles institutsioonis tõsiseid ja põhjendatud kahtlusi Belgia ametiasutuste poolt käesolevas kohtuasjas läbi viidud kontrollide tõhususe osas. Selles suhtes tegi Esimese Astme Kohus komisjoni poolt koondaruandes tehtud esimese etteheite osas positiivse järelduse, olles esiteks sedastanud, et positiivne erinevus deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahel kujutas endast „hälvet, mis viitab taotluse võimalikule nõuetele mittevastavusele", millele Belgia ametiasutused olid kohustatud sobival moel reageerima, ning teiseks, et Belgia ametiasutuste käitumine sellise hälbe tuvastamisel ei kujutanud endast sobivat reaktsiooni, mis oleks pidanud seisnema võtmata jäetud meetmete võtmises.

66. Esimese Astme Kohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 52, et asjaomasel perioodil kehtinud ühenduse õigusnormidest ei tulenenud Belgia ametiasutustele sõnaselgelt kohustust võtta hälvete tuvastamise korral võtmata jäetud meetmed. Esimese Astme Kohus tuletas nimetatud kohustuse aga kaudselt määruse nr 3508/92 artiklist 8 ja määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikest 1 ning artikli 9 lõikest 2.

67. Teise väite esimese kolme osaga esitatud peamine küsimus seisneb sisuliselt selles, kas Esimese Astme Kohus tõlgendas sel moel vääralt nimetatud sätetest liikmesriikidele tulenevate kohustuste ulatust.

46 – 14. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-335/03: Portugal *vs.* komisjon (EKL 2005, lk I-2955, punkt 68 ja viidatud kohtupraktika).

68. On tõsi, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt, millele Esimese Astme Kohus viitas, võib liikmesriikide kohustus võtta teatud järelevalvemeetmed ja kontrollivahendid, mida kõnealust valdkonda reguleerivad ühenduse õigusnormid sõnaselgelt ette ei näe, tuleneda liikmesriikidele kaudselt asjaolust, et nimetatud õigusnormide kohaselt peavad nad kohaldama lisatasude ja toetuste korda ning korraldama tõhusa kontrolli- ja järelevalvesüsteemi. [47]

69. Eelkõige tuleb lisaks määruse nr 729/70 artikli 8 lõikele 1 ja sellele vastava määruse nr 1258/99 artikli 8 lõikele 1 – mis panevad liikmesriikidele üldise kohustuse võtta meetmed, mis on vajalikud, et tagada EAGGF-i rahastatavate tehingute tegelik toimumine ja nõuetekohane teostamine, tõkestada ja käsitleda eeskirjade eiramist ja hüvitada eeskirjade eiramise või hooletuse tagajärjel kaotatud summasid – meelde tuletada määruse nr 3508/92 artikli 8 lõikeid 1 ja 2, mille kohaselt peavad liikmesriigid teostama abitaotluste halduskontrolli, mida täiendatakse kohapealse kontrolliga, mis hõlmab põllumajanduslike maatükkide valimit, ning samuti määruse nr 3887/92 artikli 6 lõiget 1, mille kohaselt tuleb halduslja kohapealset kontrolli teha nii, et oleks tagatud toetuste ja lisatasude määramise tingimuste täitmise tõhus kontroll.

70. Neist sätetest tuleneb – arvestades EÜ artiklis 10 sätestatud komisjoniga lojaalse koostöö tegemise kohustust, eriti seoses ühenduse vahendite nõuetekohase kasutamisega –, et liikmesriigid peavad korraldama haldus- ja kohapealsete kontrollide süsteemi, mis võimaldab tagada, et kõnealuse abi andmise materiaalsed ja formaalsed tingimused on nõuetekohaselt täidetud. [48]

71. Kuid minu arvates ei saa sellisest kohustusest tuleneda käesolevas kohtuasjas Belgia ametiasutustele tagajärjed, mis on sellest tuletanud komisjon ja Esimese Astme Kohus.

72. Määrustega nr 3508/92 ja 3887/92 kehtestatud ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi (edaspidi „GISC") eesmärk on Euroopa Kohtu kohaselt „haldamise ja kontrolli tõhustamine". Sel eesmärgil tugineb see süsteem eelkõige põllumajandustootjate abitaotluses tehtud deklaratsioonidele. Euroopa Kohus on märkinud, et „tõhusa menetluse eeltingimuseks on see, et abi taotleja esitatud teave oleks täielik ja täpne algusest peale, et võimaldada tal esitada nõuetekohane taotlus hüvitiste määramiseks ja vältida sanktsioonide kohaldamist". [49]

47 – Eespool viidatud 12. juuni 1990. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 16, ja eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, punkt 35.

48 – Vt eespool viidatud 12. juuni 1990. aasta kohtuotsus Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 20, ja eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, punkt 36.

49 – 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas C-63/00: Schilling ja Nehring (EKL 2002, lk I-4483, punkt 34).

73. Euroopa Kohus on muuhulgas rõhutanud, et „GISC alusel määratud abi rakendamine hõlmab suure arvu taotluste osas läbiviidavaid menetlusi," mistõttu „ühenduse finantshuvide tõhus kaitse sellises kontekstis nõuab seda, et abi saajad osalevad aktiivselt nende menetluste nõuetekohases rakendamises ja kannavad vastutust neile GISC raames määratud summade õigsuse eest". [50]

74. Euroopa Kohtu arvates tuleneb määruste nr 3508/92 ja 3887/92 sätetest, et „siseriiklikel ametiasutustel ei ole kohustust ja, veelgi enam, neil ei ole võimalik teostada kontrolle, et teha kindlaks kõigi neile esitatud abitaotlustes tehtud deklaratsioonide tõele vastavus". [51] Mis puudutab eelkõige määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 3 ettenähtud kohapealset kontrolli, siis on Euroopa Kohus rõhutanud seoses loomade eest esitatud abitaotlustega, et see kontroll peab „hõlmama märkimisväärset valimit abitaotlustest," kuid et „see valim võib hõlmata ka ainuüksi 10% põllumajandustootjate esitatud […] taotlustest" [52]; see protsent on ette nähtud viidatud sätte esimeses taandes ning kahaneb pindalatoetuste puhul sama sätte teise taande alusel 5%-le.

75. Määrustega nr 3508/92 ja nr 3887/92 kujundatud süsteemis on kohapealne kontroll, sealhulgas abitaotlustes deklareeritud pindalade õigsuse kontrollimine, seega mõeldud piiratud kohaldamisalaga (valim) kontrollimeetmena ning seda piiritleb rida sätteid, mis täpsustavad lisaks selle läbiviimise korra reguleerimisele (vt määruse nr 3887/92 artikli 6 lõige 7 ja artikli 7 lõige 1) selgelt selle kohaldamise eeltingimusi. Nimetatud määruse artikli 6 lõikes 4 on selles osas sätestatud, et pädev siseriiklik ametiasutus valib kohapeal kontrollitavad lisatasu- või abitaotlused „riskianalüüsi ning esitatud abitaotluste esindatavuse alusel".

76. Teatud taotluse kohapealne kontroll eeldab seega niisuguse süsteemi raames seda, et nimetatud taotlus valitakse välja eelneva riskianalüüsi abil, mille raames käsitletakse kõiki esitatud taotlusi ning mis põhineb määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 4 sõnaselgelt loetletud parameetritel ning täiendavatel parameetritel, mida liikmesriigid võivad selle sätte kohaselt kehtestada, ning vajaduse korral ka teistel parameetritel, mille kasutamine on vajalik kontrollisüsteemi tõhususe tagamiseks; viimaste hulka kuuluvad

50 – Eespool viidatud kohtuotsus Agrargenossenschaft Pretzsch, punkt 45.

51 – Eespool viidatud kohtuotsus Schilling ja Nehring, punkt 37, ja eespool viidatud kohtuotsus Agrargenossenschaft Pretzsch, punkt 52.

52 – Eespool viidatud kohtuotsus Schilling ja Nehring, punkt 37.

Euroopa Kohtu arvates näiteks „jooksva aasta halduskontrollide tulemused” [53].

77. Mis puudutab määruse nr 3887/92 artikli 8 lõike 1 kohaseid halduskontrolle, siis on tõsi – nagu märgib komisjon –, et nende ese ei piirdu tulenevalt määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 2 kasutatud sõnast „eelkõige” tingimata viimatinimetatud sättes sõnaselgelt ettenähtuga ehk pindalataotluste osas maatükkide ristkontrolliga tagamaks, et abi ei antaks põhjendamatult mitu korda. Nagu Esimese Astme Kohus rõhutas vaidlustatud kohtuotsuses, on Euroopa Kohus sedastanud, et „kohapealsetele kontrollidele eelnev halduskontroll tuleb läbi viia nii, et see võimaldaks siseriiklikel ametiasutustel teha sellest kõik võimalikud järeldused, olgu siis tegemist tuvastamise või kahtlusega, abi ja lisatasu andmise tingimuste järgimise kohta”. [54]

78. Ma ei ole esiteks siiski tegelikult veendunud, et taotluses deklareeritud pindala täpsust tuleb käsitada abi määramise tingimusena. Määruse nr 3887/92 artikli 9 lõige 2 näeb tegelikult ette, et positiivne erinevus deklareeritud pindala ja „kindlaksmääratud” pindala vahel tingib abi määramisest keeldumise (või selle tagasinõudmise) vaid siis, kui erinevus deklareeritud pindalast on üle 20% kindlaksmääratud pindalast. Teiseks osutan, et Euroopa Kohus on muuhulgas märkinud, et „seadusandja käsitles halduskontrolli ja kohapealset inspektsiooni kui kahte kontrollimeedet, mis on küll eraldiseisvad, kuid täiendavad üksteist” [55]; see tähendab loomulikult seda, et üks neist ei tohi endast kujutada teise kordust.

79. Eelkõige ei tundu mulle võimalik väita, et asjaomasel perioodil oleksid liikmesriigid pidanud halduskontrolli korraldama nii, et neil oleks muuhulgas võimalik tuvastada, kas abitaotluses deklareeritud pindala on täpne. Kostja vastuses ei läinud komisjon siiski sellise nõude olemasolu kinnitamiseni, mida muuhulgas ei kinnitatud ka vaidlustatud kohtuotsuses. Esimese Astme Kohtu lähenemisviis ja komisjoni kaitse seisnes pigem väites, et hetkel, mis Belgia ametiasutused võtsid kasutusele meetme – GIS-i –, mis ei olnud kohustuslik ega mõeldud põllumajanduslike maatükkide pindala mõõtmiseks, kuid mis oli siiski sobilik nende pindalade kohta teabe saamiseks, oleksid nad pidanud vastavast teabest tegema vajalikud järeldused.

53 – Eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, punktid 34–41; Euroopa Kohus on seal muuhulgas märkinud, et määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 4 toodud elementide nimekiri, millega riskianalüüsis tuleb arvestada, ei ole ammendav.

54 – Eespool viidatud 3. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 17, ja eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, punkt 40; mõlemale viidatakse vaidlustatud kohtuotsuse punktis 54.

55 – Eespool viidatud 3. oktoobri 1996. aasta kohtuotsus Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 43, ja eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, punkt 38.

80. Seega, kui asjaomasel perioodil kehtinud õigusnormidest ei ole võimalik tuletada Belgia ametiasutustele kohustust tuvastada põllumajanduslike maatükkide täpne pindala juba halduskontrolli raames, siis leian, et Esimese Astme Kohus jättis vääralt tähelepanuta GIS-ist tulenevate pindala käsitlevate andmete ebatäpsuse, mille osas ei ole kohtuasjas vaidlust. [56] Belgia valitsus on laiaulatuslikult selgitanud – esialgu haldusmenetluse raames, seejärel Esimese Astme Kohtus ning lõpuks Euroopa Kohtus – põhjuseid, mis GIS-pindala ei kajastanud tingimata täpselt põllumajanduslike maatükkide tegelikku pindala. Ta viitas raskustele, mis tulenevad maatükkide *käsitsi* märgistamisest, GIS-is nimetatud märgistuse ebaoptimaalsest graafilisest salvestamisest ja ammuste aerofotode kasutamisest; komisjon ei ole neid raskusi vaidlustanud ega Esimese Astme Kohus vääraks tunnistanud.

81. Kui on õige, et Belgia ametiasutused pidid GIS-ist tulenevatest pindala käsitlevatest andmetest tegema vajalikud järeldused, siis on minu meelest samavõrra tõsi see, et Belgia ametiasutused ei saanud jätta arvesse võtmata selliste andmete olemust ja seega nende ebatäpsust. Sisuliselt tuli GIS-i käsitada sellisena, nagu see süsteem oli, sest Belgia ametiasutustele ei ole võimalik ette heita – ja seda ei ole keegi teinudki –, et GIS oleks pidanud olema erinev sellest, mis ta oli.

82. Selles tähenduses olen seega üksmeelel Belgia valitsusega ja leian, et arvestades nimetatud ebatäpsusega ei olnud võimalik käsitada positiivset erinevust deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahel iseenesest „hälbena, mis viitab taotluse võimalikule nõuetele mittevastavusele," mis tingib igal juhul kas toetuse summa arvutamise GIS-pindala alusel või kohapealse kontrolli läbiviimise.

83. Toetuse summa arvutamine deklareeritud pindalast väiksema pindala alusel kujutab endast meedet, mida asjaomasel perioodil reguleeris määruse nr 3887/92 artikli 9 lõige 2, mille esimese lõigu esimesest lausest tuleneb, et toetuse summa arvutatakse kontrolli käigus kindlaksmääratud pindala põhjal, kui see on väiksem abitaotluses deklareeritud pindalast. Kuid nagu märkis Belgia valitsus, leidis Euroopa Kohus viidatud kohtuotsuse Agrargenossenschaft Pretzsch punktis 48, et „määruse nr 3887/92 artikli 9 lõike 2 esimene ja teine lõik on suunatud abitaotluses esitatud deklaratsioonide ja *kohapealsete* kontrollide tulemuste võrdlemisele" [57], kusjuures viide kohapealsele kontrollile näib täpsustavat sama otsuse punktis 40 sisalduvat üldisemat viidet

56 – Vt vaidlustatud kohtuotsus, punkt 48.

57 – Kohtujuristi kursiiv.

„pädevate ametiasutuste teostatud kontrollidele"; komisjon viitab sellele punktile, mille kohaselt tuleneb määruse nr 3887/92 artikli 9 lõike 2 sätetest, et „erinevuse tuvastamine deklareeritud pindala ja pädevate ametiasutuste teostatud kontrollide raames kindlaksmääratud pindala vahel tingib iseenesest sanktsiooni kohaldamise".

84. Mulle tundub seega – nagu väitis Belgia valitsus –, et määruse nr 3887/92 artikli 9 lõike 2 kohaselt on toetuse summa arvutamine deklareeritud pindalast väiksema pindala alusel võimalik vaid siis, kui pindala on mõõdetud kohapealse kontrolli raames.

85. Igal juhul võib sellise küsimuse jätta käesoleva menetluse huvides lahtiseks. Tegelikult, isegi kui möönda, et nimetatud säte hõlmab ka halduskontrolli raames tegelikult läbiviidud pindala kindlaksmääramise hüpoteesi, ei ole minu arvates võimalik – arvestades asjaomasel perioodil Belgia ametiasutuste poolt kasutatud GIS-i konkreetseid omadusi ja eesmärki, mis olid kooskõlas sel hetkel kehtinud õigusnormidega – käsitada GIS-pindala „kindlaksmääratud pindalana" kõnealuse normi tähenduses.

86. Märgin muuseas, et komisjoni seisukoht – millega Esimese Astme Kohus ühines ja mille kohaselt oleksid Belgia ametiasutused pidanud positiivse erinevuse korral deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahel pindala vähendama või teostama kohapealse kontrolli – on ilmselt vastuoluline. Kui käsitada GIS-pindala „kindlaksmääratud pindalana" määruse nr 3887/92 artikli 9 lõike 2 tähenduses, siis võib sellist laadi erinevus olla nimetatud sätte kohaselt aluseks ainult pindala (ja seega ka toetuse summa) vähendamisele, kuid mitte kohapealse kontrolli teostamisele. Seevastu, pidada lubatavaks kohapealse kontrolli läbiviimise võimalust tegeliku pindala tuvastamiseks tähendab kaudselt selle eitamist, et GIS-pindala kujutab endast „kindlaksmääratud pindala".

87. Lisaks, kui leida, et positiivne erinevus deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahel ei pane iseenesest Belgia ametiasutustele võtmata jäetud meetmete võtmise kohustust, siis on minu arvates põhjendatud ka Belgia valitsuse etteheited Esimese Astme Kohtu sedastusele, mille kohaselt oli Belgia ametiasutuste reaktsioon sellise erinevuse tuvastamisel igal juhul sobimatu.

88. Tuletan eelkõige meelde, et – nagu on tuvastatud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58 – Belgia ametiasutused kasutasid asjaomasel perioodil nende taotluste väljavalimiseks, mille suhtes tuli teostada kohapealne kontroll, ettenähtud riskianalüüsi raames muude parameetrite hulgas ka parameetrit, mis käsitles deklareeritud pindala ja

GIS-pindala vahelist erinevust. Belgia valitsus täpsustas, et sellel kriteeriumil oli riskianalüüsi raames oluline tähtsus. Nagu tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse punktist 58, ei ole vaidlust selle üle, et asjaomasel perioodil viidi läbi kohapealsed kontrollid 10% pindalataotluste osas; see protsent on kaks korda suurem määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikes 3 nõutud minimaalsest protsendist.

89. Esimese Astme Kohus leidis siiski, et heaks ei või kiita asjaolu, et selle parameetri alusel võeti riskianalüüsi raames arvesse üksnes neid taotlusi, mille puhul nimetatud erinevus – oli see siis positiivne või negatiivne – oli suurem 5% suurusest lubatud hälbest. [58]

90. Selles osas olen üksmeelel Belgia valitsusega, kes märgib, et kui lubatud hälbe kasutamine on vastavalt määruse nr 3887/92 artikli 6 lõikele 7 lubatud põllumajanduslike maatükkide kohapealsel mõõtmisel, siis ei keelanud miski Belgia ametiasutustel kohaldada lubatud hälvet ka halduskontrolli raames, mis põhines selliste ametiasutuste vaba ja kriitikale allumatu valiku kohaselt pindala käsitlevatel andmetel, mis tulenesid ühest – GIS – süsteemist, mis oli pindala mõõtmise osas vaieldamatult tehniliselt piiratud. [59] Esimese Astme Kohtu sedastus, mille kohaselt „hälbed ei anna tunnistust mitte mõõtmisveast, mis on tingitud Belgia valitsuse viidatud GIS-i ebatäpsusest, vaid vastuolust deklareeritud andmete ja Belgia ametiasutuste käsutuses olevate haldusandmete vahel", ei sea minu arvates kahtluse alla eespool toodud märkust. Peamise tähtsusega on endiselt see, et neid andmeid, mida Esimese Astme Kohus määratles „haldusandmetena", tuli tegelikult kasutada ettevaatlikult, sest need ei olnud tingimata usaldusväärsed, ja koguni sellisel määral, et neid isegi kontrolliti: Belgia valitus selgitas nimelt Esimese Astme Kohtus, et mitmetel juhtudel, mil deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahel tuvastati positiivne erinevus, lõppes nende andmete kontrollimine – mille käigus kontrolliti aerofotodel tehtud käsitsi märgistamisest tuleneva pindala graafilise salvestamise täpsust – nende andmete parandamisega, mis selle erinevuse kõrvaldas. [60]

91. Seetõttu leian, et Esimese Astme Kohus rikkus õigusnorme, leides käesolevas kohtuasjas määruse nr 3508/92 artikli 8 ja määruse nr 3887/92 artikli 6 lõike 1 ning artikli 9

58 – Vaidlustatud kohtuotsus, punktid 60 ja 61.

59 – Esimese Astme Kohus rõhutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 60, et ühenduse õigusnormides sõnaselgelt ettenähtud lubatud hälbe kasutamine kohapealsete mõõtmiste raames on õigustatud „mõõtmisel kasutatava meetme tehniliste piiride tõttu".

60 – Vt eelkõige esimeses kohtuastmes esitatud hagi punktid 45 ja 61 ning samuti vaidlustatud kohtuotsuse punkt 58. Lubatud hälbe kasutamine halduskontrolli raames näib pealegi seda vähem problemaatiline, et – nagu Belgia valitsus Esimese Astme Kohtus väitis ja komisjon jättis vaidlustamata – asjaomasel perioodil oli Belgia kohta deklareeritud kogupindala igal juhul väiksem GIS kogupindalast.

lõike 2 alusel ja komisjoni poolt apellatsioonkaebuse esitajale tehtud kahest etteheitest esimesega seonduvalt, et nimetatud institutsioon oli piisavalt tõendanud tõsiste ja põhjendatud kahtluste olemasolu Belgia ametiasutuste poolt asjaomasel perioodil teostatud kontrollide tõhususe osas.

92. Vaidlustatud kohtuotsus tuleb seetõttu selles osas tühistada.

b) Väite neljas osa (andmete hilinenud graafilist salvestamist käsitlev etteheide)

i) Poolte argumendid

93. Apellatsioonkaebuse esitaja leiab, et Esimese Astme Kohus rikkus määruse nr 3508/92 artiklit 8 ja määruse nr 3887/92 artikleid 6 ja 9, leides nimetatud sätete alusel muu hulgas, et Belgia ametiasutuste kasutusele võetud kontrollisüsteem ei olnud tõhus andmete hilinenud graafilise salvestamise tõttu.

94. Apellatsioonkaebuse esitaja juhib tähelepanu asjaolule, et vastupidiselt sellele, mis on märgitud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 68, ei piirdunud argumendid, mis ta esitas Esimese Astme Kohtus graafilist salvestamist käsitleva etteheite ümberlükkamiseks, väitega, mille kohaselt nimetatud punktis esitatud sõnastuses viidi „riskianalüüs […] läbi kõigi kriteeriumide alusel, v.a hilinenud salvestamise kriteerium, ja […] riski tuvastamisel viidi nende osas läbi kiirendatud salvestamine enne 31. augustit” [61].

95. Esimese astme menetluses esitas apellatsioonkaebuse esitaja selle etteheite ümberlükkamiseks enda väitel ka muid argumente.

96. Esiteks rõhutas ta seda, et pärast 31. augustit tehtud riskianalüüs oli sama tõhus kui enne nimetatud kuupäeva tehtud riskianalüüs; lisaks ei arvestanud Belgia ametiasutused selle kuupäevaga seetõttu, et ükski õigusakt seda ei sätestanud. Tegelikult – isegi kui maatükkide graafiline salvestamine GIS-is toimus pärast 31. augustit – võrreldi iga taotluse puhul deklareeritud pindala GIS-pindalaga ja

61 – Kohtuotsuse see osa ei ole koheselt mõistetav. Esimese Astme Kohtule esitatud hagi punktide 57 ja 67 lugemine võimaldab siiski raskusteta mõista, et „hilinenud salvestamise” kriteeriumina, millele kohtuotsuse nimetatud osa eksitavalt viitab, tuleb mõista deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahelist erinevust käsitlevat kriteeriumi. Lisaks sellele tuleb kohtuotsuse samas osas kasutatud sõna „nende” mõista viitena abitaotlustele ja mitte riskianalüüsi kriteeriumidele.

selliste põllukultuuride gruppidega seotud taotlusi, mille puhul erinevus nende kahe pindala vahel oli kõige suurem, võeti selle kriteeriumi alusel riskianalüüsil arvesse ja need valiti vajaduse korral välja kohapealseks kontrolliks.

97. Teiseks väidab apellatsioonkaebuse esitaja, et ta märkis, ilma et komisjon oleks sellele vastu vaielnud, et 31. augusti kuupäeval ei olnud mingit tähtsust kohapealsete füüsiliste kontrollide läbiviimise seisukohast, kui pärast nimetatud kuupäeva teostatud kontrollid olid sama tõhusad kui enne seda kuupäeva teostatud. Nimetatud kontrolle võib apellatsioonkaebuse esitaja sõnul tõhusalt teostada ka veel septembris ja oktoobris, kuna vaatamata sellele, et eri põllukultuurid on juba koristatud, ei ole suurema osa põllukultuuride kasvatamiseks kasutatud põllumajanduslikke maatükke veel üles küntud ja seega säilivad neil põllukultuuride jäänused; samas toimub teiste põllukultuuride puhul (see kehtib eelkõige maisi kohta, mis on üks Belgia olulisemaid põllukultuure) saagikoristamine oktoobri lõpus – novembri alguses.

98. Igal juhul, kuna vaidlustatud kohtuotsuses ei ole nendele argumentidele vastatud ega viidatud põhjusele, miks graafilist salvestamist või riskianalüüsi pärast 31. augustit tuleb lugeda hilinenuks, on Esimese Astme Kohus rikkunud põhjendamiskohustust.

99. Komisjon tuletab meelde, et koondaruande kohaselt „ei olnud [graafiliste andmete hilinenud salvestamise tõttu] võimalik viia kiiresti läbi nõutavaid arvutipõhiseid ristkontrolle kogu elanikkonna osas ning märkimisväärset osa abitaotlustest ei olnud võimalik riskianalüüsil arvesse võtta ega seejärel kohapealse kontrolli läbiviimiseks välja valida”[62]. Etteheide ei puuduta seega mitte kohapealsete kontrollide hilinenud teostamist, vaid seda, et hilinenud graafilise salvestamise tõttu oli võimatu viia õigeaegselt läbi halduskontrolle, mis omakorda takistas hilisemate kohapealsete kontrollide nõuetekohast läbiviimist. Komisjon toob esile asjaolu, et Belgia ametiasutused tunnistasid ise, et selline hilinemine mõjutas abitaotluste väljavalimist riskianalüüsi raames.

ii) Hinnang

100. Käesoleva väite kolmanda osaga viitab apellatsioonkaebuse esitaja täiendavalt õigusnormide rikkumistele, mille Esimese Astme Kohus pani tema sõnul toime seeläbi, et tõlgendas määruse nr 3508/92 artiklit 8 ja määruse nr 3887/92 artikleid 6 ja 9 nii, et nendega pandi Belgia ametiasutustele kohustus viia andmete graafiline salvestamine GIS-is läbi enne iga aasta 31. augustit, või rikkudes kohtuotsuste põhjendamise kohustust.

62 – Koondaruande vastava osa mitteametlik tõlge.

101. Etteheide, mis käsitleb hilinemist nimetatud graafilise salvestamisega – või aerofotodel põllumajandustootjate poolt käsitsi märgistatud põllumajanduslike maatükkide kujutise GIS-i sisestamisega provintsiameti tehniku poolt –, nagu see on sõnastatud komisjoni koondaruandes ning korratud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 65, põhineb järgmisel arutelul: taotlusi, mille osas ei olnud augusti lõpus veel nimetatud graafilist salvestamist läbi viidud, ei olnud võimalik riskianalüüsil arvesse võtta ega kohapealseks kontrolliks välja valida.

102. Kuid selle kohta oli apellatsioonkaebuse esitaja tegelikult esimese astme menetluse raames [63] korduvalt väitnud eelkõige seda, et ka nende taotluste osas, mille puhul kõnealune graafiline salvestamine toimus pärast 31. augustit, võrreldi omavahel deklareeritud pindala ja GIS-pindala, ning et sarnaselt taotlustega, mille puhul oli graafiline salvestamine toimunud enne nimetatud kuupäeva, uuriti taotlusi, mis kuulusid selliste põllukultuuride gruppi, mille puhul oli täheldatud olulist erinevust nende kahe pindala vahel, riskianalüüsi raames ja need valiti vajaduse korral välja kohapealseks füüsiliseks kontrolliks.

103. Sellise argumendiga tõendas apellatsioonkaebuse esitaja sisuliselt seda, et pärast 31. augustit läbi viidud graafiline salvestamine ei välistanud kuidagi vastava taotluse arvessevõtmist riskianalüüsil ega kohapealse kontrolli läbiviimist, ehkki küll pärast nimetatud kuupäeva.

104. Apellatsioonkaebuse esitaja oli samuti täpsustanud, et kohapealseid kontrolle võib tõhusalt teostada ka septembris ja oktoobris vaatamata sellele, et põllukultuurid on juba koristatud, ja oli esitanud selle väite toetuseks põhjendused (vt eespool punkt 97). [64]

105. Esimese Astme kohus tuvastas seega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 68 vääralt, et apellatsioonkaebuse esitaja oli – seoses etteheitega, et hilinenud graafilise salvestamise tõttu oli võimatu viia õigeaegselt läbi halduskontrolle ja seega ka kohapealseid kontrolle – „piirdunud väitega, et riskianalüüs viidi läbi kõigi kriteeriumite alusel, v.a [deklareeritud pindala ja GIS-pindala erinevust käsitlev] kriteerium, [65] ja et riski tuvastamisel viidi nende osas läbi kiirendatud salvestamine enne 31. augustit”.

106. Eespool punktides 102–104 kirjeldatud argumendid, mille osas Esimese

63 – Vt hagi punkt 68 ja repliigi punktid 35 ja 37.

64 – Vt Esimese Astme Kohtule esitatud hagi, punkt 80.

65 – Vt eespool 62. joonealune märkus.

Astme Kohus vaidlustatud kohtuotsuses seisukohta ei võtnud, lisavad sellele väitele seda, et tegelikult oli kõigi taotluste osas, mille puhul graafiline salvestamine viidi läbi pärast 31. augustit, siiski võimalik riskianalüüs nõuetekohaselt lõpule viia deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahelist erinevust käsitlevat kriteeriumit kohaldades ning et vajalikke kohapealseid kontrolle oli võimalik tõhusalt teostada ka pärast 31. augustit.

107. Needsamad argumendid, millele komisjon vajalikul määral vastu ei vaielnud, lükkavad seega ümber väite, millele komisjon sisuliselt tugines, esitades kõnesoleva etteheite, mille kohaselt takistas pärast 31. augustit läbiviidud graafiline salvestamine asjaomaste taotluste arvessevõtmist riskianalüüsil ja nende väljavalimist kohapealseks kontrolliks.

108. Need argumendid on seda veenvamad, et tähtaeg 31. august kui kõnealuse graafilise salvestamise või riskianalüüsi lõpptähtaeg ei ole sätestatud üheski õigusnormis ja et komisjon ei väida enam – nagu ta tegi haldusmenetluse esimeses staadiumis –, et väidetavalt hilinenud graafilise salvestamise tõttu ei olnud pärast nimetatud kuupäeva teostatud kohapealsed kontrollid tõhusad. [66]

109. Pärast kahte menetlust ja eelkõige komisjoni esindajale Euroopa Kohtu istungil esitatud vastavat küsimust ei ole veel selge, miks tuleks pärast 31. augustit läbiviidud graafilist salvestamist ja seega riskianalüüsi pidada hilinenuks sellise tähtaja järgimise kohustust ettenägeva õigusnormi puudumisel ja apellatsioonkaebuse esitaja toodud elemente arvestades. Komisjoni esindaja viide kohtuotsuse Itaalia *vs.* komisjon [67] punkidele 33–35, millest tema arvates tuleneb lõpptähtaeg 31. august, ei ole asjakohane. Nimetatud punktides nõustus Euroopa Kohus komisjoni järeldusega, millega pandi Itaalia Vabariigile süüks septembris teostatud kohapealse kontrolli mitteusaldusväärsust, kuna see teostati pärast saagikoristust. Euroopa Kohtu selline seisukoht käsitleb aga kohapealse kontrolliga hilinemist, samas kui vaidlustatud kohtuotsusest endast (punkt 66) ilmneb, ja komisjon kinnitab seda oma vastuhagis (punktid 56 ja 57), et käesolevas kohtuasjas ei panda Belgia Kuningriigile süüks mitte hilinenud kohapealseid kontrolle, vaid kohapealsete kontrollide puudumist *väidetavalt hilinenud graafilise salvestamise* tõttu.

66 – Vt vaidlustatud kohtuotsuse punkt 66, kus Esimese Astme Kohus rõhutab, et kohapealsete kontrollidega hilinemist käsitlev etteheide, mis esitati haldusmenetluse esimeses staadiumis, jäeti koondaruandes kõrvale.

67 – 10. novembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-307/03.

Lisaks sellele ei ole Euroopa Kohus nimetatud punktides isegi üldiselt viidanud 31. augustile kui kohapealsete kontrollide lõpptähtajale, vaid lihtsalt tuvastanud, et Itaalia valitsus ei ole esitanud asjaomaseid elemente, mis lükkaksid ümber komisjoni eespool kirjeldatud järelduse. [68]

110. Seetõttu leian, et Esimese Astme Kohus kinnitas vääralt komisjoni järeldust, mille kohaselt takistas graafilise salvestamise läbiviimine pärast 31. augustit halduskontrollide õigeaegset teostamist ja seega ka kohapealsete kontrollide läbiviimist. Seetõttu ei saanud ta kehtivalt järeldada, et nimetatud järeldus kujutas endast elementi, mis põhjustas tõsiseid ja põhjendatud kahtlusi Belgia ametiasutuste poolt asjaomasel perioodil läbiviidud kontrollide tõhususe osas.

111. Vaidlustatud kohtuotsus tuleks minu arvates seetõttu selles osas tühistada.

68 – Muuhulgas tuleb märkida, et saagikoristusperiood võib olla erinev sõltuvalt põllukultuurist ja geograafilisest alast, mistõttu isegi eeldusel, et kohapealset kontrolli tuleb tingimata teostada enne saagikoristust, ei ole võimalik ette kujutada üheainsa lõpptähtaja kehtestamist nimetatud kontrollide teostamiseks kõigi põllukultuuride puhul ja kogu ühenduse territooriumil.

3. Teise väite viienda osa ning samuti kolmanda ja neljanda väite uurimise üleliigsus

112. Nõustudes teise väite esimese nelja osaga eespool esitatud käsitluses, ei ole enam vajalik uurida sama väite viiendat osa, millega viidatakse põhjendamiskohustuse rikkumisele seoses konkreetsete punktidega, ega kolmandat ja neljandat väidet, mis käsitlevad vaidlustatud kohtuotsuse osi, milles Esimese Astme Kohus otsustas apellatsioonkaebuse esitaja teise võimalusena esitatud nõude üle vähendada EAGGF-i rahastamisest väljajäetud kulutuste summat. Vaidlustatud kohtuotsuse tühistamise ulatus teise väite viienda osa ning kolmanda ja neljanda väite alusel ei oleks suurem tühistamisest, mis tuleneb teise väite esimese nelja osaga nõustumisest eespool esitatud käsitluses. [69]

113. Neil põhjustel ei uuri ma teise väite viiendat osa ega kolmandat ja neljandat väidet, sest see on üleliigne, arvestades järeldusi, milleni ma jõudsin teise väite esimese nelja osa analüüsimise tulemusel.

69 – Vt 3. juuli 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-83/01 P, C-93/01 P ja C-94/01 P: Chronopost jt *vs.* Ufex jt (EKL 2003, lk I-6993, punkt 43).

B. *Komisjoni otsuse peale esitatud hagi*

114. Kui apellatsioonkaebus on põhjendatud, siis Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 kohaselt tühistab Euroopa Kohus Esimese Astme Kohtu otsuse. Sellisel juhul võib ta ise teha asja suhtes lõpliku otsuse, kui menetlusstaadium seda lubab, või suunata asja tagasi Esimese Astme Kohtusse otsustamiseks.

115. Käesolevas kohtuasjas võimaldab menetlusstaadium minu arvates Euroopa Kohtul teha apellatsioonkaebuse esitaja tühistamishagi suhtes lõpliku otsuse.

116. Tühistamishagi esimese väitega, mis esitati järgnevate suhtes esimese võimalusena, viitas apellatsioonkaebuse esitaja sellele, et komisjon oli rikkunud määruse nr 3508/92 artiklit 8 ja määruse nr 3887/92 artikleid 6 ja 9, kuna apellatsioonkaebuse esitaja arvates ei olnud käesolevas asjas võimalik sellistest sätetest tuletada Belgia ametiasutuste kohustust võtta võtmata jäetud meetmed ega kohustust viia läbi põllumajanduslike maatükkide graafiline salvestamine GIS-is enne 31. augustit.

117. Teise väite esimese nelja osa analüüsist, mille esitasin eespool punktides 67–92 ja 100–111, ilmneb aga, et komisjon ei ole sobivate elementidega tõendanud tõsiste ja põhjendatud kahtluste olemasolu Belgia ametiasutuste poolt asjaomasel perioodil teostatud kontrollide tõhususe osas seoses esiteks nende ametiasutuste reaktsiooniga deklareeritud pindala ja GIS-pindala vahelise positiivse erinevuse tuvastamisel ja teiseks GIS-is põllumajanduslike maatükkide graafilise salvestamise tähtajaga.

118. Vaidlustatud otsus tuleb seetõttu minu arvates tühistada osas, milles vähendati 2% võrra Belgia Kuningriigi poolt Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisrahastust tehtud kulutusi.

119. Selline tühistamine tulenevalt esimese astme kohtus esitatud hagi esimese väitega nõustumisest muudab loomulikult üleliigseks ülejäänud väidete uurimise, mis esitati samas hagis üksnes teise võimalusena.

C. *Kohtukulud*

120. Euroopa Kohtu kodukorra artikli 122 esimene lõik näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus

teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotuse. Sama kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt, mida artikli 118 alusel kohaldatakse Euroopa Kohtule Esimese Astme Kohtu otsuste peale esitatud apellatsioonkaebuste lahendamisel, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

121. Kuna ma teen Euroopa Kohtule ettepaneku rahuldada nii apellatsioonkaebus kui ka apellatsioonkaebuse esitaja poolt esimeses kohtuastmes esitatud tühistamishagi, siis teen ma ettepaneku mõista mõlema kohtuastme kohtukulud – nagu on nõudnud apellatsioonkaebuse esitaja – välja komisjonilt, kes on kohtuvaidluse kaotanud.

VI. Ettepanek

122. Esitatud põhjendustest lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku teha järgmine otsus:

1. Tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 25. juuli 2006. aasta otsus kohtuasjas T-221/04: Belgia *vs.* komisjon.

2. Tühistada komisjoni 4. veebruari 2004. aasta otsus 2004/136/EÜ osas, milles vähendati 2% võrra Belgia Kuningriigi poolt Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisrahastust majandusaastate 2000–2002 osas tehtud kulutusi.

3. Mõista Euroopa Ühenduste Komisjonilt välja nii esimese kui ka teise kohtuastme kohtukulud.